СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК [illegible] Ч. 137. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 13 червня, 1934. VOL. XLII. No. 137. Jersey City, N. J., Wednesday, June 13, 1934. THREE CENTS.

ПРЕЗИДЕНТ БЕРЕТЬСЯ ДО СТАЛЕВОГО СТРАЙКУ

ВАШИНГТОН.— Президент Рузвелт відбув у Білім Домі довшу конференцію з групою дорадників у справі грозячого страйку сталевих робітників.

На нарадах були: сенатор Вагнер, генерал Джансон, Доналд Ричберг, адвокат „Найри", і Чарлз Визанскі, адвокат департаменту праці. Скликуючи цю конференцію, президент вийшов із заложення, що страйк сталевих робітників підорвав би дуже поважно всю акцію коло відбудови краю. Не дивлячися на довгі наради, конференція не знайшла ще способу президентової інгеренції в цей страйк.

У Питсбургу тимчасом збирається конвенція провідників юнії сталевих робітників, котра має вислухати звіти урядників та вирішити питання страйку, а на випадок, як за страйк заявиться більшість, приготовити його.

СТРАЙК СЕРЕД ДОПОМОГОВИХ РОБІТНИКІВ.

БЕЛВИЛ (Ню Джерзі). — Невдоволення серед робітників, занятих допомоговим комітетом повітів Юніон і Пасейк, зійшло до того, що робітники покинули своє знаряддя праці та вийшли на страйк. Вони невдоволені з того, що дістають готівкою бонус у сумі 10 центів за годину.

РІЗНИЦЬКИЙ СТРАЙК ШИРИТЬСЯ.

НЮ ЙОРК. — Щоб зазначити свою симпатію для страйку різників і інших робітників великих підприємств для пакування мяса, вийшли на страйк робітники в різницях у Ню Йорку й Джерзі Сіті. Страйкують тепер разом коло 6,000 робітників.

ЗНАЙШЛИ РОЗБИТИЙ ЛІТАК.

НЮ ЙОРК. — Пасажирський літак, що пропав був по вилеті з Нюонрку в дорогу до Шікаго минулої суботи, знайдено розбитим на горі Монгоп у західній частині ланцюха гір Кетскил.

Всі, що на ньому їхали, були неживі. Всі, видно, згинули на місці. Літак ударився об гору та згорів. Угледіли румовище летуни, котрих вислано на пошукування пропавшого літака.

НЕ БУДУТЬ СУДИТИ СЕНАТОРА: ЗРІКСЯ СВОГО СТАНОВИЩА САМИЙ.

ОЛБАНІ (Ню Йорк). — Ворен Тейер, старий републиканський сенатор, котрого стейтова легіслятура збирається судити за брання грошей від приватних підприємств за висвуговування їм у легіслятурі, зрікся сенаторства, щоби, мовляв, не робити прикрости своїй партії.

СУД ЗА ВБИВСТВО ВІРМЕНСЬКОГО ЕПИСКОПА.

НЮ ЙОРК. — У стейтовім суді відбувається тут розправа проти 9 Вірменів, обвинувачених за вбивство вірменського архиепископа Турияна.

Туріян згинув у церкві підчас богослуження від заданих ножем ран. Прокуратория каже, що вбивство було ділом революційної вірменської націоналістичної організації „Ташнаг", котра незлюбила Турияна за його попирання большевицького уряду. З огляду на те, що імена підсудних тяжко вимовляти Американцям, що служать за присяжних, кождий обвинувачений має нумер, виразно видрукований на великім картоні.

Зараз по закінченню вступної процедури з вибором лави присяжних станули свідки, котрі пізнавали в декотрих обвинувачених справжніх убивників.

ЗАРІЗАВ НОЖЕМ 5 ОСІБ.

СУСАНВИЛ (Каліфорнія). — Поліція арештувала 45-літнього робітника Петра Алосі, котрого вона підозріває, що це він у приступі заздрости зарізав ножем на смерть 5 осіб.

ПОЗИВАЄ СВЯЩЕНИКА ЗА ОБРАЗУ ЧЕСТИ.

ДЖЕРЗИ СІТІ. — Антоні Сментковскі, парохіянин римо-католицької церкви св. Антонія, позвав у місцевім суді о. Ігнатія Шудровича, пароха цеї церкви, за відшкодування в сумі 50,000 долярів за образу чести. Позовник каже, що цей священик на проповідальниці посуджував його як провідника „гробімейкерів" у парохії. Позов каже, що ці закиди неправдиві.

ЗГИНУВ ВІД ВЛАСНОЇ БОМБИ.

ГАВАНА. — Молодий терорист Хосе Трухтільо ніс улицею бомбу, котра передчасно вибухла, вбиваючи його на місці й ранячи тяжко двоє людей. Одна жінка мабуть теж помре.

ЧИСЛО ЖЕРТВ ГУРАГАНУ.

САН САЛЬВАДОР. — За урядовими даними, число жертв турагану виносить коло 1,000 осіб. Без даху над головою опинилися 10,000 осіб. З погиблих коло пів тисячі згинули у водах виллятих рік.

ЗЕМЛЕТРУС ЗНИЩИВ МІСТО В АРГЕНТИНІ.

БУЕНОС АЙРЕС. — Сильний землетрус, що навістив у понеділок вечером провінцію Кордобу, знищив 95 процентів будинків у місті Сампачо. 6,000 людей знайшилися без даху над головою. Число жертв у людях ще не відоме.

СТРАШНА ЛЕТУНСЬКА КАТАСТРОФА.

На висоті 300 метрів зударилися біля Варшави три літаки. Внаслідок зудару крило одного літака відломилось і літак упав на землю. Другий літак негайно станув у вогні і теж упав на землю. Летуни капраль Габер і підпоручник Зьолковський змасакровані і спалені на вугіль. Третій літак щасливо полетів далі.

ЦІЛА ГРОМАДСЬКА УПРАВА ПЕРЕД СУДОМ.

Контрольні органи повітового самоврядування в Криворівні, пов. Косів, викрили великі грошеві зловживання, яких допускалася ціла громадська управа, а саме війт Петро Зеленчук, його заступник Василь Цвілинюк, писар Осип Тріска, громадський екзекутор Іван Фокшей і касієр Іван Джурак з помічником Максимом. Вони здефравдували поверх 20,000 зл. готівкою і кількасот злотих будівельними матеріялами на шкоду громади. Створили справдішню спілку для визиску населення, і коли війт накладав на громадян безправні податки та оплати, екзекутор Фокшей стягав їх до каси ошуканців, а касієр Джурак ділив між спільників. Крім того брали належитости за дерево з громадських лісів і видавали асигнати. Окрему рубрику зловживань творило безправне дописування підвишки до державних податків, як дороговий, грунтовий та інвестиційний, які дали спілці також кілька тисяч зл. Контрольна влада усунула всіх ошуканців від урядування і справою занявся суд. Перед кількома днями громадські ошуканці станули перед коломийським окружним судом, але що всі пошкоджені живуть у Криворівні або в околиці, дальша розправа відбудеться на виїзній сесії в Жабю.

ЖИД РОЗІБРАВ ХЛОПА.

Володимирови Осьмакови з Немирова на львівському Ринку невідомий чоловік обіцяв працю в фабриці мила при пл. Голуховського ч. 1. Тут узяв від Осьмака в застав, що буде добре працювати, його маринарку. Поліція арештувала того хитрого обманця, Нелькена фальзе Зільбермана, якого Осьмак пізнав по розтятій губі. — Два обманці теж на Ринку обіцяли безробітному зі Станиславова посаду льокая в адвоката при вул. Крашевського. Тут безробітному сказали, що „не випадає" входити до адвоката обдертому; тому безробітний віддав їм свої черевики, блюзку та капелюх. Сказали ще, що коли їх конференція з адвокатом протягнеться би, хай сам вийде до канцелярії на І. поверсі, де вони ждатимуть його. Безробітний ждав, і не діждався своїх посередників. Коли ж увійшов до канцелярії адвоката, довідався, що впав жертвою обманців, які втекли перехідною брамою.

ПРОТИ НЕМОРАЛЬНИХ ФІЛЬМ.

Проти неморальних фільм виступили в албертійськім парляменті посли, ухвалюючи резолюцію, щоби фільмові цензори в провінції цензурували гостріше, ніж це було досі.

КАЖУТЬ, ЩО ДАДУТЬ УСІМ РОБОТУ.

Наці заповіли, що на протязі наступного року буде зліквідоване в Німеччині безробіття. Хто схоче працювати, той дістане роботу.

ЗА ПОБИТТЯ СТРАЙКАРЯ ПОЛІЦІЄЮ.

Поліційний уряд у Ню Йорку розслідує заяву робітника Петсі Огостина, що, мовляв, поліції, заарештувавши його як учасника страйку, побили його підчас допитів на поліційній стації.

БОЇТЬСЯ ЗА БЕЗРОБІТНУ МОЛОДЬ.

Генеральний губернатор Канади, лорд Безборо, виголосив у Ванкувері промову, в котрій між іншим сказав: „Це незвичайно досадно бачити тих, котрі ціле життя чесно працювали, як нагло і не з власної вини вони опинилися без середників до життя; але ще досадніше й болісніше для всіх нас, які вірять у дудучину цеї великої країни, глядіти на те спустошення, яке серед молодого покоління робить безробіття; бачити молодих мужчин і жінок у повній силі молодости, які навіть не мають виглядів почати першу працю в своїм життю, для якої у них є і сила й здібности; врешті бачити їх розпуку, хоч вони в нічому не винуваті".

Справді в тих словах криється багато людської трагедії.

ХЛОПЧИНА І ПЕС ВРАТУВАЛИ ДВОЄ ДІТЕЙ.

13-літній хлопець, Бордет Томас, і його пес у Вейнбурн, в Саскачевані, стали героями, вирятувавши з ріки двоє дітей. Хлопчина пішов за псом, який перед ним скавулів, і в ріці Суріс побачив двох хлопців, що топилися. Бордет Томас кинувся в холодну воду і, підпливши до 10-літнього хлопця, витягнув його з ріки. За той час невеличкий пес скочив до води і за одяг піддержував на поверхні води 9-літнього хлопця, якого Томас також виратував.

ГОЛОДОВІ ПЛАТНІ В ОНТЕРІО.

В домініяльнім парляменті два посли піднесли, що в Онтеріо фабриканти, які виконують урядові замовлення, платять робітницям по 2 і 3 доляри тижнево.

Міністер праці Гордон відповів, що фабриканти мусять перестерігати провінціональні норми щодо платень. Як покажеться, що фабриканти їх зломили, домініяльна влада уневажнить умови на доставу або поведе розслід через уряд, який наглядає, щоби платні були відповідні.

ЖІНКА, ЩО Її ТІЛО СВІТИТЬ.

Перед кількома тижнями завважили лікарі на клініці в Римі, що дружина одного рибалки з Пірано, Анна Маноро, яка лежала там хвора на чахотку, видавала з тіла час від часу струю світляних проміннів. Явищем тим зацікавились італійські вчені і тепер хочуть прослідити його ближче. По вилікуванню „світляна жінка" повернулась до дому і тепер за доброю заплатою поїде до Риму, де переведуть із нею відповідні досліди.

ВИРВАВСЯ З БОЛЬШЕВИЦЬКОГО ПЕКЛА.

Коло села Перебиківці над Дністром переплив до Румунії селянин Никифор Кондрюк, громадянин совітської молдавської републики. Він утік спершу до Польщі, а звідси через Дністер до Румунії. Тут арештували його зараз жандарми і відставили до інспекторату жандармерії в Чернівцях. Утікач оповів цікаві речі про селянські гаразди під большевицьким режимом. Населення голодує масово. Хоч торічні жнива були дуже злі, влада стягала безоглядно данини. Люди продають усе, навіть одяж зі себе, щоб тільки заплатити податки. Хто не може дати, того викидають зі села. Сотками переселюють з кожної громади на робітничі осади в Сибірі. Кондрюк був також між такими виселенцями. Одначе йому вдалося по дорозі втекти і дістатись на Буковину.

ДУШОГУБСТВО НА ТЛІ КОНКУРЕНЦІЇ.

В Бірчі вибрався на прохід із знайомим власник пекарні та крамниці Із. Крігер. До Крігера незамітно підійшов якийсь чоловік і пробив його кілька разів ножем. Ранений помер у шпиталі в Перемишлі. Перед смертю зізнав Крігер, що вбив його з конкуренційних причин пекар Шимон Штарк. Штарка арештували.

ОХОРОНА ВЛАСНИКІВ АСЕКУРАЦІЙНИХ ПОЛІС.

Провідник урядової партії в канадійськім сенаті, Артур Міен, заповів, що уряд внесе доповнення асекураційного акту, який вимагатиме від неканадійських асекураційних компаній, що мають свої віділи в Канаді, вартісних депозитів для забезпечення канадійських горожан на випадок банкротства таких компаній. Ті депозити булиб зложені до рук домініяльного уряду.

Заграничні асекураційні компанії мусіли також згодитися, щоби спірні справи зі сторонами були вирішувані в канадійських судах.

РОСТИННА ВИТРЕВАЛІСТЬ ПРОТИ ПОСУХИ.

З хліборобського погляду слово „посуха" вживається до таких прикладів, коли ростини терплять з огляду на брак вогкости. Посуха такого роду може статися в ріжних формах. Сезон може зачатися сприятливо, але пізніше стане сухим, або взагалі може бути замало дощів протягом цілого періоду росту. Дійсний іспит для ростин щодо їх витревалости до посухи є тоді, коли вони здібні дати певний урожай навіть при малій скількости вогкости в грунті. Зрозуміло, що всьому є межа, і коли посуха доходить до крайности, ніяка ростина того не може знести, розуміючи ті ростини, які вирощують з економічною метою. Пирій, наприклад, може витримати надзвичайно велику посуху, але з культурних ростин певно ніодна не може дати врожаю при таких умовинах. Трави та конюшини, хоч і можуть витримати порівнюючи довгий період без дощу, всеж дають такий малий урожай, що вони стають цілком непридатними.

ДАЛІ ВТІКАЮТЬ З СОВІТСЬКОГО ПЕКЛА

БУКАРЕШТ (Румунія). — Українтаг подає: Коло села Черни, оргеївського повіту, мешканці Бесарабії були свідками одної з частих трагедій над Дністром. Незнана молода людина кинулась у Дністер і почала плисти до бесарабського берега. Совітська прикордонна сторожа відкрила вогонь з рушниць. Не зважаючи на те, що ранений утікач минув уже середину Дністра і фактично був уже на румунських водах, большевицька сторожа продовжувала стріляти. Нещасний утікач мав кілька тяжких ран, але дібрався ще до румунського берега ледви притомний. Тут він заявив, що називається І. Поповський, та що не міг довше видержати переслідувань совітської влади і вирішив з ризиком для свого життя тікати до Румунії. Його відправили до лікарні села Черни, де він від ран і упливу крови помер.

СКІЛЬКИ ВТІКЛО З УКРАЇНИ ДО РУМУНІЇ?

БУКАРЕШТ. — Точної статистики втікачів з України ніхто не провадить. Тай тяжко її вести, а особливо важко було вести в роках 1919, 1920 і 1921, коли втікацтво мало масових характер і коли більшість утікачів виїздили в інші країни. Газета „Універсул" тепер пригадує, що згідно зі статистикою з 1923 р. тільки в самих бесарабських містах знаходилися не менше 170,000 утікачів з совітської України (Українтаг).

ПАЛАТА ПІОНІРІВ У ХАРКОВІ.

МОСКВА. — „Ізвєстія" подають, що з огляду на перенесення столиці України з Харкова до Києва харківський дім ВУЦВК-а, в якім містився український уряд, буде вжитий на „палату молодих піонірів і октябрят". Харківська міська управа вже замовила мармурові бюсти Леніна і Сталіна, скульптурну групу, на якій будуть вирізьблені: старий большевик, комсомолка і комсомолець, а перед піоніром буде піонірка і „октябренко". Ту групу виставлять у палаті піонірів.

ВСІ ЗАЦІКАВЛЕНІ СТРІЧЕЮ ДВОХ ДИКТАТОРІВ.

РИМ. — Вже в той четвер зійдуться два європейські диктатори: Гітлер і Мусоліні. Кажуть, що сходини зістали зааранжовані на бажання Гітлера. Ніхто не знає, про що будуть вони радити, але всі певні, що матимуть багато до говорення. Італійська преса намагається підкреслити, що Італія не думає нічого такого, що моглоб пошкодити Франції, з якою вона хоче жити в згоді. Мусоліні буде вимагати від Гітлера, щоби лишив Австрію в спокою, а Гітлер шукатиме в Мусолінія допомоги для Німеччини в справі зброєння, як теж ріжних економічних полекш.

ПОМІЧНИК ГІТЛЕРА В ДОРОЗІ ДО АМЕРИКИ.

ШЕРБУРГ (Франція). — Перед самим відпливом корабля „Европа" до Ню Йорку прибув літаком Ернст Ганфстенгль і всів на корабель, а тимсамим запевнив собі прибуття до Злучених Держав в сам час, себто тоді, коли відбудуться товариські сходини тих, що покінчили Гарвардський університет у 1909 році. Справа та набрала ваги тому, що Ганфстенгль є головою націсвкого бюра чужинецької преси і є приятелем і любимцем Гітлера.

НІМЕЧЧИНА РАТУЄ КУРС МАРКИ.

БЕРЛІН. — Уряд видав дальші зарядження, які далі обмежують імпорт, а це тому, щоби вдержати далі давний курс марки та не допустити до її девальвації.

КУРСИ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ.

БЕРЛІН. — Наці беруть учителів по скінченню шкільного року до літніх таборів, щоби їх ознайомити з тими всіми відомостями, які мають поперемінювати дотеперішній характер шкіл. У зарядженню кажеться, що хто хоче бути провідником у школі чи в життю, мусить завжди напружувати всю свою енергію, вчитися, поступати і виставляти себе раз-у-раз на пробу.

ВПАЛИ ДОЩІ НА УКРАЇНІ, АЛЕ ЗАПІЗНО.

МОСКВА. — З України доносять, що по деяких місцевостях впали рясні дощі, але вони прийшли запізно й уже не вратують засівів до цеї міри, щоби жнива могли бути добрими. Совітська влада видала тепер нові декрети, якими взиває совітський апарат, щоби вже тепер бути готовим до жнив, про які тепер треба добре подбати саме тому, що посуха наробила шкоди. Влада признає, що сьогорічні жнива будуть гірші від жнив минулого року. Але подає, що можна ще багато вратувати, якщо жнива відбудуться в час, себто коли на час все буде зжате, висушене й звезене.

В БРИТІЙСЬКІМ ПАРЛЯМЕНТІ ПРОТИ ФАШИСТІВ.

ЛОНДОН.—У парляменті соціялісти і консервативісти виступали проти фашистів сера Мослія головно тому, що вони вживали на вічу загострих метод у викидуванню з галі політичних противників.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОСУХА, РІЛЬНИЧА ДЕПРЕСІЯ Й РІЛЬНИЧА РЕВОЛЮЦІЯ

Як страйк промислових робітників звертає увагу суспільности на промисл, так тяжке елементарне нещастя звертає звичайно увагу суспільности на стан рільників. Таку принаймні прислугу зробила велика засуха, що навістила недавно західні стейти Америки.

Наслідки посухи для американського фармера справді поважні. Майже половина стейтів заатакована. Пропадають засіви. Гине з голоду й спраги худоба. Міліони фармерів тратять правильні жерела приходу. Багато опинилися без прожитку. Жерела приватної допомоги вичерпані. Часто вичерпана місцева й стейтова допомога. Тільки федеральний уряд може ще принести якусь допомогу.

Федеральний уряд свідомий розмірів нещастя. Він теж добре свідомий, що поза ним фармерови помочі ждати нізвідки. Він знає, що фармер на допомогу заслугує, бо нещастя походить з лиха, якому не можна було запобігти та за яке фармер не винуватий. І федеральний уряд спішить з допомогою.

Кажуть навіть, що федеральний уряд радий цьому елементарному нещастю, бо воно дозволяє урядови вирватися з того майже безвихідного положення, в якому він знайшовся зі своєю акцією коло допомоги рільництву в кризі. Ця акція в ділянці рільництва зміряла до того, щоби привернути фармерови його давню покупну силу, а роблено це через підбивання ріжними способами цін на фармерські продукти. З цілої низки цих способів уряд клав найбільший натиск на обмеження продукції важних рільничих продуктів, але якраз ця найважніша частина урядової програми найбільше штигулькала. Проба уряду розбилась о типічну американську запопадливість. Коли фармер, виконуючи свою обіцянку обмежити управу ріллі на 15 процентів, справді переставав управляти 15 процентів свого простору, то за це він решту управляв так, що сподівався дістати більше, як діставав передтим. Уряд не міг йому тут нічого закинути, бо такі річи тяжко прослідити.

Посуха дала несподівано в руки безсильного уряду нову зброю. Переводячи допомогу рільництву, він може робити це не тільки так, як вимагає потреба моменту, але й так, як цього вимагає його плян реорганізації рільничої продукції. Як би не випав цей досвід, Америка робить революційну переміну в рільництві, бо досі кождий фармер господарив відповідно до пляну необмеженої особистої ініціятиви, а тепер уряд думає цю особисту ініціятиву обмежити та взяти її в карби загального пляну, котрий має на ціли добро всього рільництва та всього населення краю.

РЕФОРМА ШКІЛЬНИЦТВА В РАДЯНСЬКІМ СОЮЗІ.

„Багато і залегко базікають, наприклад, про „пролетарську" культуру: а нам би було досить на початку правдивої буржуазної культури".

(Ленін. Московська „Правда" з 4. березня 1923 р.).

Творець большевизму Ленін написав ці слова рік перед своєю смертю. Реформи, широкі пляни, плянетарні мірила російських комуністів гостро суперечили тому, що було в дійсности так званої „соціялістичної" держави: неписьменність, бідність, загальна некультурність мас і самих учасників і членів державного й партійного апарату. Ленін хотів посилати совітських урядників на науку в Англію, до Злучених Держав Америки й до Канади. Але вмер, не діждавшися цього пляну. Його спадкоємці задовольнилися тим, що було в СРСР, а Сталін від 1927 року надумав самотужки „догнати й перегнати" найкультурніші держави цілого світа. Але одна річ, хотіти, а друга річ, зробити. Як не хваляться московські диктатори своєю „високою культурою", але шило з мішка вилазить. Занепад школи й культури мусіли визнати совітські „Кастор і Полюкс" — Сталін і Молотов у свіжому декреті про реформу навчання в школах. Голова совітського уряду та ґенеральний секретар комуністичної партії визнали, що навчання в початкових і в середніх школах має основні хиби. Через те, наприклад, ученики виходять із шкіл „часто-густо без елементарних відомостей із ґеоґрафії" („Ізвестія", 16. травня 1934 р.).

Московські комісари рішили зробити аж тепер реформу в школах. Молотов і Сталін у свойому декреті ухвалили для цілого СРСР школи трох типів:

1) початкова; 2) неповна середня; 3) середня школа. В початковій школі має бути 4 кляси, в неповній середній 7 кляс, а в середній школі 10 кляс. Хто кінчить неповну середню школу, той має іти лише до фахової технічної школи. До вищої школи може вступити тільки той, що скінчить десятиклясову середню школу.

Цей новий декрет Сталіна смердить „старим режімом". Навіть стара назва „кляса" вернулася, замісць „революційної" — „ґрупи" (на Україні — „громада"). Старші вчителі в середніх школах будуть від нині називатися **директорами**. На посаду директора вже не дозволяє Сталін призначати шевців і коновалів з революційними заслугами. Тепер директором може бути лише та особа, що скінчила вищу педаґоґічну школу та що має 3 роки праці в середній школі. Всім особам, що мають спеціяльну педаґоґічну освіту, заборонено ставати на роботу з іншої спеціяльности.

Сталін і Молотов невдоволені також і зі стану навчання історії в школах. Декрет наказує „відновити від жовтня 1934 р. історичні факультети" в московськім і петербурськім університеті „для підготовлення кваліфікованих спеціялістів з історії".

Наказано теж видрукувати нові підручники з історії та з ґеоґрафії для початкових і середніх шкіл. Також комісаріяти освіти „союзних републик" мають видати книжки для дітей, головно описи життя великих мандрівників, подорожі і опис ріжних країн і т. п. Словом, поворот настав на 180 ступнів. Цим би можна тішитись, що нарешті люди пішли до голови по розум.

Але звернім увагу на таке: Сталін велить друкувати усі підручники для шкіл лише певних призначених авторів — Росіян. Кваліфікованих учителів історії для середніх шкіл цілого Союза мають готувати в Москві і в Петербурзі, а не на Україні. Це є боротьба з „українським сепаратизмом".

Навіть атляси, ґеоґрафічні мапи, шкільні образи мають друкуватися в Москві для всіх „самостійних" републик.

Била Україну московська „пролетарська" культура, а тепер буде бити відновлена Сталіном культура „буржуазна".

С. Н.

НОВИЙ ПОЛЬСЬКИЙ „ВУДЗ": ЮЗЕФ ҐРАЛЛА

Тепер найшла на Европу мода основувати, де лише можна, такі партії, котрі би наслідували програму і тактику коли вже не Мусолінія, то бодай Гітлера. Того останнього лекше наслідувати, бо він іде передовсім на Жидів, а клич „бий Жидів" є в усякому разі найбільше популярним на світі. Проти Жидів виступала досі найбільше вшехпольська партія зі своїм провідником Романом Дмовським на чолі. Та партія саме недавно розбилася, хоч усетаки при Дмовськім полишились головні орґани тої партії, а іменно „Ґазета Варшавска", „Курєр Познаньскі", „Курєр Львовскі" і декотрі інші.

Про той розклад так зв. „ендеції", треба би ще осібно написати, але покищо хочемо сказати про одну партію, яка повстала цілком несподівано, і то на другім кінці Польщі, то є на Ґорішнім Шлеську. Є це **„Народово-соціялістична партія роботніча"** зі своїм осідком у Катовицях і зі своїм орґаном, тижневиком „Блискавіца". На чолі того часопису стоять три кличі: „О потенґен і польскосьць Польскі, о правожондносць і справедлівосць, о ународовене пшемислу!"

Та партія має вже і свій гимн: „Пшез Польскен машеруеми", а її члени здоровлять себе так, як фашисти, піднесенням правої руки вгору та окликом „Напшуд!" Як італійські фашисти носять чорні сорочки, а гітлерівці брунатні, так нова польська партія носить сорочки вишневої краски, а на лівім рукаві свій партійний знак, то є блискавку на чорнім тлі.

На чолі тої партії станув зовсім незнаний чоловік, простий робітник Юзеф Ґралла, котрий підчас війни служив у німецькім війську на французькім фронті, а потім належав до польських повстанців, котрі боролися за прилучення Горішнього Шлеську до Польщі, отже за відорвання його від Німеччини.

Ті польські фашисти титулють себе взаїмно „родак" і „родачка", а сам Ґралла має титул **„водза"**, так як Гітлер називається „фірер" а Мусоліні „дуче". Та партія має вже навіть своє авто, котрим „вудз" розїжджає по Шлеську на інспекцію своїх поодиноких громад, прибраних у вишневі сорочки.

Програма цеї партії є мішаниною гітлеризму з польським національним шовінізмом. Ми тут наведемо в скороченню головні точки тої програми. І так, у 3-тій точці тої програми зазначено, що національно-соціялістична партія робітнича бажає ліквідації теперішнього устрою капіталістичного і прямує до ународовлення й усуспільнення всіх трох чинників продукції, а то: „природніх багацтв краю, праці і капіталу". А дальше говориться в тій програмі, що та партія покличе до життя Господарську Раду, котрої завданням буде виробити плян урухомлення праці і краєвої продукції. Польща повинна створити здоровий і економічно сильний селянський стан. Дійсним Поляком уважається лише того, хто з роду християнином і має народово-польське переконання. Першим обовязком кождого „родака", є брати участь в кождій творчій праці, а кожда „родачка" повинна вернутись до свого первісного завдання в життю народу. Партія прямує до упрощення скарбових і адміністраційних законів та до того, щоби населення не обтяжувано занадто високими податками.

Інтересним є становище партії до національних меншостей. Отже передовсім партія узнає, що **властивим господарем** польської держави є **лише польський нарід.** Усім національним меншостям, що мають власну культуру, власну мову та уморальняючу релігію, признає національний соціялізм рівні права з Поляками, **але лише тоді, коли вони** льояльно признають польський нарід одиноким господарем держави і підпорядкують свої інтереси виключно інтересам польського народу. Колиб вони виказували сепаратистичні змагання, або нельояльність, тоді відбирається їм горожанські права і приноровиться до них якнайгострійші постанови. Народній соціялізм розвяже аґрарне питання в цей спосіб, що буде попирати кольонізацію східніх і західніх „кресів", а то чисто польським елементом. Він вивласнить і розпарцелює маєтки, що є в непольських руках, та розділить їх між малоземельних польських селян.

Орґан „Блискавіца" є повний нападів на Жидів і виказує, що вже старий римський письменник Тацит в р. 40 по Хр. писав, що істотою жидівства є ненависть до цілої людськости, і що з тої ненависти виходить добровільне відгородження себе від всіх інших людей.

Ось так виглядає та нова польська фашистівська партія. Провідником її („водзем") є простий робітник і, як видно з усього, невеликої інтеліґенції. Але пан Ґралла є собі відважним чоловіком та думає: Коли кімнатний маляр Гітлер міг стати „вождом" такого великого народу як Німці, то чомуж я не можу стати „водзом" народу, котрий є три рази менший від них?! „Тилько одважне і без пшитомносьці", а все піде добре. Власний тижневник вже є, одно авто також, гимн також є, а вишневі сорочки всім припадають до вподоби. Уже на параді 3. травня у Варшаві маширували вулицями кількасот таких вишневих сорочок, а котрий же хлоп-Мазур не захотів би дістати ґрунту, відібраного „на кресах" від „Русінув"?!

Якось перед 45 роками, коли наші селяни були ще дуже мало освідомлені, виголосив на вічу один бесідник низку бажань до уряду і спитав зібраних: „Чи годитесь на ті постуляти?" А на це понісся на салі одноголосний клич: „Ми всі хочемо мати нові постолята!"

Ось так поводиться тепер і панови Ґраллі. Він обїздить автом свої громади, котрі вечорами приймають його при запалених великих ватрах. Він відбирає рапорти від своїх підчинених, співає з ними партійний гимн, засідає до спільного стола, при котрім не цурається і „килішка" і „гальби катовіцкего піва" і так позискує для себе чимраз більше прихильників.

В дальші сторони Польщі він ще не пускається, бо мабуть з уваги на свою слабшу інтеліґенцію не має відваги.

Тай всі інші польські партії і дневники вхопились тактики: промовчувати й імя Ґраллі і його роботу, бо сподіваються, що він сам, власне браком інтеліґенції, себе вбе. Але чи їх рахунки слушні — покажеться ще в дальшій часті...

Дурних людей на світі є багато, а хто підхлібляє їхній дурноті, може видрапатися дуже високо. У всякому разі на некористь Ґраллі промовляє та обставина, що він не має коло себе спосібних інтеліґентних, а навіть учених співробітників, як їх має Гітлер.

Юрій Горовенко.

FAMINE IN UKRAINE

MEMORANDUM
OF THE UNITED UKRAINIAN ORGANIZATIONS
OF THE UNITED STATES.

(4)

Famine!

It is Nature's challenge to man—and man meets it always in the twentieth century with he proud pledge: "They shall not starve!" There are many things about which the nations bicker, but let one of them be facing this guant horror of hunger, no matter how it has been brought about, and the rest will show that "the brotherhood of man" is no idle phrase but a living reality.

Here, indeed, is the truest internationalism earth has ever known—an internationalism based, not on fine words or theories, but on the hearts of men and women who have children of their own, and cannot bear the thought of little ones starving in any corner of the world.

Millions Dead And Dying

Yet, in spite of all this, during the last twelve months, in one European country, millions of people have died of starvation. They are still dying like flies to-day. Dying in a land whivh was formerly one of the richest of all the peasant states, after what has been officially described as "the biggest wheat crop for fifty years."

You think it incredible, fantastic? So did I, when the first murmurs of the catastrophe reached me.

"Only the strong will see the next summer's sun," said the chambermaid in a Soviet hotel in which I stayed at the beginning of the tour which took me through the length and breadth of the Russian Ukraine. I laughed at her.

Travelling by rail to Kharkov, the capitol of this great agricultural and industrial province, I talked in German to an engineer who was in the same coach.

"You know that starvation has been killing off people here by the millions?" he said. He was quite matter-of-fact, almost casual about it, as if he had been saying: "You know we have had a fine summer?"

Famine's Final Seal

"Nonsense," I said. "The thing's crazy! If there were anything like that happening, the whole world would be ringing with it and organising relief."

He shrugged his shoulders.

"Well, let's ask the conductor," I said. He was passing through the coach just then.

"My own daughter died of hunger just three months ago to-day," he said simply, when we put the question to him.

Even then I could hardly believe that there had been anything beyond, perhaps, a few isolated deaths in remote villages. But as I went through the country, and particularly in the Donetz Basin, I found that the engineer had not lied.

Everywhere men and women were thinking of one thing, and one thing only—bread. Would they get enough of it to keep them alive throughout the winter? They had only too much reason to ask the question, tolook with dread to the future, for they had seen so many neighbors, friends, and relatives die of starvation already.

"It has been worse than the famine of 'twenty-one'" I was told on every hand. And I knew that the Russian famine of 1921 had claimed 5,000,000 victims.

But I am not reporting merely what I have heard. Once I was off the beaten track which the tourists follow I saw with my own eyes the victims of famine. Men and women who were literally dying of hunger in the gutter.

Have you ever seen a human being in the last stages of starvation? If you have done so once, you can never mistake the signs. The swollen faces and ankles which follow the breakdown of the body's normal functioning set the final seal of famine upon the emaciation of long-continued want.

"Wild Children's" Fight For Life

They sat there in the streets, their eyes glazed with despair and privation, begging as I have never seen anyone beg before. Their little cups appealed for kopecks, but they themselves were too weak to speak, or even to raise a hand or eye to attract charity.

"With good luck I hope to get through the coming winter," a Donetz railway laborer told me. But in my village, just over that hill, I have often seen my neighbors lying dead in the streets. I've counted twenty-five of them in one morning—sometimes more."

All the time he was speaking he was looking around furtively to make sure that no one was within earshot. It may be possible to survive the famine, but no one in Russia to-day can hope to escape the Ogpu once its spies are on his track.

Dead people in the streets! I found it dificult to believe. At last I mentioned it to a young woman who had given me information on other subjects.

"They make one last effort to get outside," she exclaimed, "in the hope of finding or being given a crumb of bread. And then they are too weak and just drop."

A day or so later I saw an old man lying in the road on the outskirts of one of the steel towns. I have sufficient medical knowledge to know that there was nothing which I, or anyone else, could do for him.

But the worst memory I have brought out of Russia is the children. There was one youngster I saw in Kharkov. Half-naked, he had sunk, exhausted, on the carriage-way, with the kerbstone as a pillow, and his pipe-stem legs sprawled out, regardless of danger from passing wheels.

Another—a boy of eight or nine—was sitting among the debris of a street market, picking broken eggshells out of the dirt and examining them with heartbreaking minuteness in the hope of finding a scrap of food still sticking to them. His shrunken cheeks were covered with an unhealthy whitish down that made me think of those fungoid growths that sprout in the darkness out of dying trees.

I saw him again in the same place the next day— motionless now with his head sunk between his knees in a piteous abandonment.

While eating in a restaurant in the same town I saw a girl of twelve run up the steps towards a veranda table from which a customer had just risen. For a moment she hesitated; shrank back os if in fear as she saw the man look at her. Finally, reasured by his expression, she darted boldly forward, gathered the scraps he had left on his plate in her fingers, then turned and ran down the steps with her prize.

For all the world she was like a wild bird driven by a hard winter to a town garden. There was the same suspision, the same holding back, and the same momentary boldness followed by headlong flight. Something, also, perhaps, of the same grace and beauty. I shal never see her again, but I cherish the hope that she will survive.

There are hordes of those wild children in all the towns. They live—and die—like wild animals.

Where do they come from? I made inquiries about them, and learned that last winter, when food supplies began to fail, large numbers of peasants left their villages and came into towns with their families, hoping that there they might get a chance to work—and eat.

There was neither work nor bread for them, and under a new regulation that required every adult in the towns to show papers to prove his right to be there, they were driven back to their foodless villages.

They believed they were returning to certain starvation. So they left the children behind. In the villages, they said, the little ones would inevitably die—in the towns, their chance of life might be slender, but it was at least a chance.

Something like 18,000 children were abandoned in this manner—abandoned because that was the only way in which their parents could help them—in Kharkov alone.

These bands of wild children are not a new phenomenon in Russia. In the early days of the Revolution they were found even in Moscow itself. Then they disappeared—we were told that they had been rounded up and placed in homes, where they would be cared for and educated and made into good citizens.

I saw some of the wild children of this winter being rounded up. A horse-drawn wagon lumbered along the street, with two or three policemen marching beside it. When they saw one of the little Ishmaels the police gave chase. If the youngster was caught, he was placed among the others already in the wagon, and the procession moved on again.

Tragedy in the Siding.

Once, when the wagon stopped and a chase was in progress, two of the lads previously captured saw their chance scrambled to the ground, and made off as hard as they could into a maze of narrow alley-ways.

I felt rather sorry for these youngsters, running back to the hardship and hunger of their life in the gutter, when, as I thought, they would have been fed and clad and educated in the institution to which they were being taken. But when I mentioned this to a Russian acquaintance he just stared at me.

(To be continued)

З листа залюбленого.

„Я рідко думаю, та коли думаю, то думаю лише про Тебе, моя найдорожча".

— Я чув, що ви вашого сина хочете віддати до торговлі.

— Так, хочу його дати до торговельної спілки Крайдекрайс і Ціммерман.

— Не робіть того! Ця фірма от-от збанкротує!

— Ну то що то шкодить! Хай він і того навчиться!

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

СЛОВО ПРАВДИ ВЕЛИКОМУ ШУКАЧЕВИ ПРАВДИ.

Відомий учений д-р Айнштайн говорив недавно в Парижі на адресу Американців дещо про справу виплати воєнних довгів. Між іншим радив він Американцям, щоби вони не заховувалися так, гейби не були зовсім відповідальні за нужду Европи.

Відомий американський ґазетяр Брисбейн дає з приводу цих уваг деяку науку вченому Айнштайнови. Ця наука зводиться до ось чого: Ви, пане Айнштайн, великий математик, дуже великий математик, навіть занадто великий математик. Одначе ваші математичні відомости не є авторитетом для ваших політичних поглядів. Як великий учений, ви, пане Айнштайн, повинні памятати, що ви тільки в математиці великий учений. Поза математикою ви звичайний собі смертельник, який може про справи таксамо помилятися, як кожда пересічна людина. Отже лишіть тим простим Американцям право виробити собі про політичне питання воєнних довгів свій свобідний погляд.

Шевче, тримайся копита, до кравецтва не мішайся.

СЛОВО ПРАВДИ, ТИМ, ЩО КАЖУТЬ ПРАВДУ.

Однак Айнштайн може теж сказати Брисбейнови: А хто це завів у світі такий звичай, що шевці мішаються до кравецтва з міною знавців? Де, як не в Америці, це так часто трапляється?

Як до Америки вертається кулачний чемпіон з подорожі до Европи, то чи не обскакують його репортери, питаючи: яка там ситуація в Европі?

Ну, кулачний чемпіон може стільки саме знати про політичну сиуацію в Европі, скільки професор, що обрахував ходи всіх зір, знає про політику Американців. Та ми якось не бачили, щоб ґазети казали „мордотлукови" держатися своєї спеціяльности, а поза „морду" й кулак не виходити Американців учити.

ПРОПАҐАНДА ЗАГОЛОВКОМ.

Цікавий заголовок дали деякі ґазети на свої донесення про спроби уряду полагодити страйк сталевих робітників. У новинці написано, що пропозицію уряду відкинули і підприємці і представники робітничих юній, а над новинкою заголовок каже: **тепер страйк залежить від президента.**

Очевидно від президента Рузвелта. Тільки не очевидно, як саме президент має довести до кінця страйку, або до нього не допустити. Яку силу має президент заставити робітників вертатись до роботи або заставити сталевих баронів говорити з робітниками?

Що значить цей заголовок супроти цих фактів? Чи це просто безглузде складання відповідальности за факт на людину, яка за нього відповідальна не є? Чи це може перенесення на президента вини з плечей інших людей, які за страйк справді винуваті?

ЦІКАВЕ РОЗУМІННЯ СПРАВЕДЛИВОСТИ

На заклик филаделфійського кардинала до бойкоту фільмових вистав у Ст. Луис повстав якийсь „Леґіон Пристойности", котрий, як кажуть ґазети, має бойкотувати всі фільмові образки.

Як доносять ґазети, котрийсь представник цеї орґанізації сказав: „Добрі фільми будуть терпіти нарівні зі злими, поки злі не пропадуть".

Якщо це справді провідна думка цеї організації, то це примір дивного розуміння справедливости. Бий, мовляв, борозного так, щоб аж підручний почув.

Чи багато така політика причиниться до поширення добрих фільм?

З ЮВИЛЕЙНОЇ КАМПАНІЇ У. Н. СОЮЗА.

МІЛВОКІ, ВІС.

Ювилейне Свято.

Дня 19. травня відсвятковано в нас в церковній галі 40-літній ювилей У. Н. Союза. Свято розпочалося відограннням гимну У. Н. Союза нашою молодою членицею, Марійкою Барсук. Потім виголосив вступне слово довголітній Союзовець і теперішній предсінник відділу, гром. Т. Барсук, візвавши присутніх віддати повстанням з місць пошану помершим і живучим піонірам У. Н. Союза. Бесідник представив теж великі заслуги У. Н. Союза в життю нашого народа на американській землі та взивав вписувати молодь до Союза. „В сорокліття У. Н. Союза" віддеклямував Н. Кудринський. А наша молоденька члениця, Наталка Колодрубець, віддеклямувала по анґлійськи „Ди Ґрейт Юкраїн". Третю деклямацію „Піонірам" віддав довголітній член У. Н. Союза, гром. В. Колодрубець. Знову гром. В. Танін, наш молодий член (щойно недавно перейшов до старих членів), студент, перечитав для молоді про „Ди Украініен Імігрейшен". Дальші дві деклямації виголосили: молоденька члениця, К. Стецик, по українськи „Витай Батьку", а по анґлійськи Вол. Путько. Усі ті деклямації, віддані з чуттям, як і інші продукції публика приняла зі щирим серцем і горячо оплескувала виконавців. Свято закінчено відспіванням „Ще не вмерла Украна".

По поважній частині відбулась товариська перекуска й забава, до якої приґравала українська музика з Шікаґо. Молодіж була з того всього дуже вдоволена. Навіть не хотіла пустити музикантів до дому. Можливо, що це скромне свято буде зворотнòю точкою в нашім життю. А буде, як молодь, яка вже є в У. Н. Союзі, зможе притягнути до Союза і нашої праці більше наших молодих хлопців і дівчат. Тоді повстане молодечий відділ У. Н. Союза в Мілвокі. І дай Боже, щоби то сталося якнайскорше.

Н. Кудринський.

МІЛВІЛ, Н. Дж.

Ювилейне Свято.

Заходом відділів 307, 331, 347 і 378 У. Н. Союза відбулося дня 2 червня ц. р. в Українськім Народнім Домі ювилейне свято сорокліття У. Н. Союза. Панахиду за померших основників і членів У. Н. Союза відправив о. Гірняк з відповідною до свята проповідю. В год. 4 пополудні відкрив свято предсідник комітету, п. С. Чопик, витаючи щирими словами головних урядників У. Н. Союза, учасників, як також хор української громади в Честер, котрий на запрошення прибув звеличати це свято. По своїй вступній бесіді попросив діріґента хору, о. Марущака, до виповнення концертової програми. Хор відспівав гимн У. Н. Союза, а потім гимн американських Українців і „Козаченьку, куди йдеш". Співав так милозвучно, що здавалося, що публика схоплювала кождий майже тон. Видно, що діріґент доложив багато праці, коли так його вишколив.

Другим бесідником був п. А. Пашук, головний контрольор У. Н. Союза. В своїй обдуманій бесіді згадав щирим словом про перших основників та високо підніс їх заслуги для розвою У. Н. Союза. Потім розповів минуле орґанізації та подав її пляни на будуче і закликав до солідної народньої праці, без огляду на партійні переконання. Опісля звернувся з теплими словами до найстаршого Союзовця, п. Бартона, та, бажаючи йому всього добра, вручив йому від комітету ювилейний презент. Гром. Бартон, зворушений такою несподіванкою, подякував за презент та щирі слова, заявив, звертаючись до учасників заявив, що він є французького роду, уродився і виховався на Білоруси, а У. Н. Союз завжди щиро попирав і чувся би дуже щасливим, коли би тепер члени У. Н. Союза могли ще прийти з помічю своїм братам Украніцям, що голодують на Великій Україні.

Потім п. Пашук передав китицю цвітів наймолодшій члениці У. Н. Союза, С. Тимчій, сказавши до неї кілька гарних слів. Дальше хор відспівав пісні: Для України живем, Гандзя, Тече вода, Та туман яром. Співав гарно, а учасники нагородили його бурею оплесків. Малі діти громадян Стрижевських і Яцишинів відтанцювали дуже вдачно кілька наших танків, що було великою прикрасою свята.

Реферат про союзове свято виголосив гол. радний У. Н. Союза, п. С. Слободян, підчеркуючи, що й Мілвіл перевів успішно цей ювилей, бо придбав 5 нових членів та накликує далі ставати в ряди У. Н. Союза.

Докінчуючи програму свята, хор відспівав: Сонце заходить, Там де Татра, Віє вітер, Ой любив, Молитва і Ще не вмерла Україна. Гром. С. Чопик закрив концерт кінцевим словом подяки.

Секретар ювилейного комітету, п. Тимчій, накликував іще старших і молодших вступати до Союза.

До святочної вечері засіли всі, хто знаходився на концерті. Засіли старші й молодші, всі, без ріжниці політичних і релігійних переконань. Малося враження, що це святкує одна українська родина, та що у всіх є однакова думка й одно бажання: прислужитись по змозі добрій народній справі: У. Н. Союзови. Гром. Чопик покликав на тостместра п. Пашука. Під його проводом вечеря перейшла дуже весело і з урочистим настроем.

Бесідників було поважне число, а то: о. Марущак, Ковальський, Гірняк, І. Найда, Витязь, Матолич, Стоколоса, М. тязь, Матолич, Стоколоса, М. Пеленський і інші. Всі вони висловлювалися з великим признанням для У. Н. Союза та бажали йому якнайкращих успіхів на будуче.

По вечері були танці. На тім закінчилося ювилейне свято. Учасники будуть його памятати довго, бо відсвятковано його торжественно, гарно й спільно.

М. Стоколоса.

— Мамо, чи пес, який колись украв ковбасу, може ще стати поліційним псом?

Старий Кругляк має молоденьку жінку. Приловив її на любощах із любовником. Заложив руки тай бідькає:

— Боже, Боже! Зраджуєш мене під власним моїм дахом!

— А деж маю тебе зраджувати? Під чужим дахом?

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

В ПЯТНАЦЯТЬЛІТНЮ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ ПОРУЧНИКА ІВАНОВА, КОМАНДАНТА II. КУРІНЯ 4 ЗОЛОЧІВСЬКОЇ БРИГАДИ, КОТРИЙ ЗГИНУВ НА ПОЛІ БИТВИ ДНЯ 13 ЧЕРВНЯ 1919 РОКУ.

По травневому відвороті зпід Львова Українська Галицька Армія опинилась коло Борщева, в так званому трикутнику, бо окружена зі всіх сторін ворогами. З півночі і заходу сунулася ляцька орда, а Румуни-цигани з полудня. Положення наших частин було досить критичне. Тоді команда нашої армії, під проводом ґенерала Грекова, рішила ще раз протиставитися сильнішому ворогови і зарядила загальний наступ наших частин, щоб тим способом видобутися зі стисненого обруча.

Наскільки пригадую собі, це був день 6 червня 1919 року. Цього дня 4-та Золочівська Бриґада стояла в якомусь селі. У місцевій церкві відправлялася Служба Божа. Церква була набита стрільцями та старшинами Бриґади. По відправі заряджено збірку коло церкви. До сотень підійшов командант Бриґади, підполковник Чмелик, та виголосив промову, в якій зясував критичне положення нашої армії. Як пригадую собі, він сказав між іншим таке: Стрільці і старшини! Я прибув до вас в найкритичнішій хвилі нашого положення, щоб довідатись від вас по щирости, чи думаєте кинути кріс та йти домів, чи хочете до останньої хвилі обороняти кожну пядь нашої землі і видержати сильні в вірі у будуче нашої нації. На ці слова стрільці закричали: Не підемо до дому, а будемо обороняти рідну землю. Тоді дальше говорив підполковник Чмелик: Памятайте, стрільці, що сьогодня тільки ця армія перемагає, що є карна та має сильні нерви і сильну волю і віру в будуче. Тому в кого зброя в руках, щоб її не випустив і спокійно видержав до кінця. „Слава!" — загреміли стрільці, і цього самого дня 4-та Золочівська Бриґада вирушила вперед.

Одинацятому куріневи припала маршрута на Копичинці і Теребовлю. По заняттю містечка Копичинців 11 курінь під проводом поручника Іванова прибув нічю дня 12 червня під село Іванівку коло Теребовлі.

Ніч була досить темна і холодна як це звичайно буває на наших подільських рівнинах. Легенький і холодний вітрець повівав і колисав вже досить великою пшеницею і житом. Час від часу чути було попеpед нас крісові стріли, які вказували, що недалеко нас криеться ворог. Наліво від нашого куріня також відізвались машинові кріси і перервали нічну тишину своїм клекотом. Це був 10-тий курінь, який також не спав, а підсувався під ворожі позиції, щоб вранці кинутися на ворога.

На ґорбах коло села Іванівки Поляки сильно обкопались і за всяку ціну старалися вдержати цю позицію, бо це був ключ до Теребовлі і Тернополя. І тому, як нам було відомо, Поляки на цьому відтинку згромадили цілий 9-тий полк леґіонерів.

Цілий курінь розложився на полевій дорозі недалеко села Іванівки. Стрільці були умучені досить довгим маршем, котрий де стояв, там положився, щоб хвильку відпочати, хотяй ніхто не знав, на як довго. А може на другу ніч вже спічне раз на завсіди. Одні зараз поснули, другі снували думки про те, що діється в їхніх рідних селах, які опинились під ляцьким наїзником, що при помочі Франції загарбував нашу землю. Неодному полинула думка в його рідне село, неодин певно згадав, як нераз у таку нічку, сидячи з любою дівчиною та размовляючи, слухав щебетання соловейка. А команданти сотень враз з поручником Івановом навіть і не думали відпочивати: скрившися за горбком, з малою лямпкою при карті, укладали плян до наступу, який мав відбутись рано на село Іванівку і тимсамим на місто Теребовлю.

Над ранком команданти сотень зарядили збірку і кожна сотня подалася гусаком наперед під ворожі позиції. По такому ході через велике збіже кожний з нас був зовсім перемоклий бо це був погідний ранок і була велика роса.

Коло години 5, коли показалися перші золоті проміні сонця, які освітили широку долину, на котрій був наш курінь, почався загальний рух. За кілька хвилин, на команду поручника Іванова, цілий курінь кинувсь наперед. Поляки були обкопані на горбках. Мали подостатком французьких машинових крісів і сильно відпирали наш наступ. Задля невідповідного терену деякі сотні почали помалу відступати. Зправа наша артилерія під проводом сотника Ґалана (тепер у Филаделфії) досить влучно обстрілювала ворожі позиції. В селі Іванівці на одній хаті, яка стояла на краю села, ми завважили сидячу чорну пляму, яка час від часу рухалась. Нараз наша артилерія, яка часто стріляла з отвертого поля, це запримітила і за хвилю ми бачили, як наші стрільна падали коло хати. Нараз ще одна ґраната і чорна пляма враз з половиною даху повалилась на землю. Як пізніше показалось, наша артилерія скинула з даху ляцького офіцира, який згинув на місці.

На цілому відтинку на нас сипалися стрільна і курінь зовсім не мав змоги посунутися на ворога. Нараз поручник Іванів, який цілу зиму перебув на позиції коло Львова, і якого стрільці дуже любили, кинувся наперед і закричав: Хлопці, за мною! Ще раз стрільці кинулись наперед серед сильного ворожого вогню і перли на ворога. В тій хвилі поручник Іванів вхопився за груди, закричав з болю і повалився на землю, прошитий ворожими кулями. Так згинув один з найкращих наших старшин, котрий своїми ногами здоптав у боевій лінії нашу рідну землю зпід Львова-Перемишля аж до Теребовлі.

А наступної ночі II курінь, вже під проводом нового команданта, вступав переможно в місто Теребовлю у боевім піднесенню, різкими кроками, під звуки пісні „Ой видно село". А дівчата щебетушки вслухувалися з вікон в останні акорди пісні: „Хлопціж бо то, хлопці, як соколи".

Юліян Баранюк,
Нюарк, Н. Дж.

ПОРАТУЙМО ДЕНИСІВ!

У Страсний Четвер, 5. квітня ц. р., велике нещастя стрінуло громаду Денисів, тернопільського повіту. Вогонь знищив до тла 178 господарств, не полишаючи населенню найменших засобів до життя. 200 родин лишилися без даху над головою. Згоріло коло 500 господарських будинків, худоба, ввесь господарський інвентар, уся одіж і хатня обстановка. Нема навіть чим дітей прикрити. Немовлята гинуть зі студени.

Отся жахлива вістка стрівожила до глибини серця цілу Західню Україну. В Тернополі створено негайно „Повітовий комітет допомоги погорільцям у Денисові", який видав відповідну відозву з горячою просьбою поспішити з ратунком нещасному населенню вигорілого села. Окремий комітет у тій самій справі засновано у Львові. Коли та страшна вістка дісталася до Америки, то виходці з Денисова і з околичних сіл зібралися зараз на наради в Ню Йорку і покликали до життя рухливий комітет, який збирає жертви, де тільки може.

Чомуж то нещастя Денисівчан так глибоко вразило серця нащої суспільности? А тому, що село Денисів кождому свідомому Українцеви відоме, бо воно в своїм часі сповнило таку місію, як ніяке інше село в Галичині. Завдяки щирій праці свого пароха, бл. п. Вітушинського, Денисів стався славний на ціле галицьке Поділля, пізніше на цілу Галичину, а врешті його слава пронеслася була аж до Відня, бож сам наслідник австрійського престола, Рудольф, не міг, відвідуючи Тернопіль, надивуватися, як то хлібороби з чорними, порепаними від праці руками, змогли дати на його привітання такий інтеліґентний концерт.

В Денисові повстала перша українська читальня в Галичині, затверджена львівським намісництвом. У тім селі основано перший хоральний спів і першу дуту орхестру на Поділлю і дано перший сільський концерт у Галичині. Село, що мало колись аж чотири величезні коршми, позбулося їх, тих розсадників селянського лихоліття, і завело в себе примірну тверезість. Мало воно в себе всі можливі культурні й економічні установи і його мешканці були високо освічені. Вишколені денисівські диригенти ходили по всій східній Галичині і закладали по містах та селах хори і банди. Всюди був Денисів знаний, бо всі вважали його серцем галицького Поділля і всі старалися завести в себе такий лад, який був у Денисові.

Багате й культурне село знищила сильно остання війна, а ще більше — сумної памяти недавня польська „пацифікація". Та проте Денисів усе стояв на українськім ґрунті і через те він був завжди сіллю в оці польської влади. Ляхи певно ликують, що таке стихійне нещастя постигло денисівських „радикалів", але їх радість передчасна, бо наше свідоме громадянство не дасть Денисівчанам загинути!

Скільки там зібрали галицькі комітети на підмогу погорілому Денисову, я не знаю. Зробить чесно й совісно свою роботу і нюйорський комітет, але все те — замало! Тут повинна поспішити з відповідними жертвами вся наша суспільність в Америці і в Канаді. Не в тім річ, щоби ми давали багато, а в тім, щоби число жертводавців було якнайбільше. Покажім нещасливому тепер Денисову, що ми його любимо й шануємо, що не забули за те, що він для нас зробив „во время оно".

Ласкаві датки прошу слати на адресу: Wm. Buryn, 642 E. 14th St., New York, N. Y.

Осип Стеткевич.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

НЮАРК, Н. ДЖ.

На ріжні цілі.

Третя сотня „Ч. С." в Нюарку подає, що з вітчиту Т. Свистуна й представлення, яке відограло ОДВУ, по оплаченню розходів було чистого доходу $20, які переслано через Обєднання на боєву акцію. Впрост до краю, на руки редакції „Вісті" у Львові, вислано суму $50 на такі цілі:

На політичних вязнів, з представлення „Зрада" $15.

На Т. П. О. для бідних студентів, з академії Крутів $20.

Для матерей наших героїв з „Дня української матері" $10.

На пресовий фонд „Вістей" $5.

Управа 3. Сотні „Ч. С."

МАНЧЕСТЕР, Н. Г.

На інвалідів і Лемківщину.

Союз Українок, відділ 45, ухвалив на своїх місячних зборах призначити з каси товариства $5 на інвалідів, а $5 на Просвіту на Лемківщині, та вислати ті гроші через Обєднання на призначену ціль.

Анна Петрик, секретарка.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Сестр. Любов, від. 37, повідомляє усіх місцевих і позамісцевих членниць, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 17 червня, в годині 2-ій пополудни, в У. Н. Домі. Проситься усіх членниць прибути на цей мітінг, бо є важні справи до вирішення. Контрольори здадуть піврічне справоздання. Взивається членниць виміновати старі грамоти. Тих, що ще не належать до У. Н. Союза, просимо прийти на цей мітінг. Ми приймемо радо, вступ вільний. — А. Горін, предс.; А. Огар, кас., Е. Кардаш, секр.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 73, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 16. червня, в годині 7-ій ввечір. Обовязком є кождого члена явитись, бо є важні справи до рішення. Довгуючі члени повинні вирівнати свої залеглости. Не явившіся і довгуючі члени мусять повинуватись статутам У. Н. Союза і Товариства. — Відділовий Уряд.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Подається до відома усім членам відділу 288, що звичайний мітінг відбудеться 16. червня, точно в год. 6:30 ввечір, в гали, де звичайно. Обовязком є кождого члена прийти на час і заплатити місячну вкладку. Довгуючі члени повинні вирівнати свої довги, щоби уряд і контр. комісія могли зробити справоздання на піврічний мітінг. Члени, котрі ще не змінили своїх грамот, нехай принесуть старі грамоти на цей мітінг і підпишуть аплікацію на зміну. Чим скорше, тим ліпше для вас і для У. Н. Союза. — Іван Малицький, секр.

КОТСВІЛ, ПА. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 248, повідомляє усіх своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться в суботу, 16. червня, в годині 7-ій ввечір. Проситься усіх членів явитись на час, бо в неділю будемо мати пікнік, то мусимо вибрати комітет. Довгуючих членів напоминається, щоби усі явились на мітінгш бо котрі не заплатять своєї вкладки, то будуть суспендовані. Проситься тих членів, котрі ще не виміняли своєї старої грамоти, щоби зробили це на тім мітінгу. — Іван Задорожний, предс.; Стефан Прийма, кас.; Йосиф Урбан, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 4, повідомляє своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в суботу, 16. червня, точно в годині 7-мій ввечір, в гали під ч. 72 Моріс вул. Просимо членів явитись на час, бо маємо важні справи до полагодження. Просимо вписувати свої діти до нашого Батька Союза, а не до чужих асекурацій. — Микола Пупчик, предс.; Василь Глива, кас. Семен Кусень, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, повідомляє своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в пятницю, 15-го червня, в годині 7-мій ввечір, в У. Н. Домі, 181-183 Фліт вул. Хто з членів хоче календар У. Н. Союза на 1935 рік, нехай зголоситься впрост до секретаря або на мітінгу цего місяця. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости. — Гр. Шустикевич, рек. секр.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ

які опрацював і видав

М. О. ГАЙВОРОНСЬКИЙ

на мішаний хор.

1. Живи, Україно.
2. Невістонька, пісня з Полісся.
3. Вербож моя, пісня з Полісся.
4. Одкаль соненько сходило, пісня з Лемківщини.
5. Моя мила, пісня з Лемківщини.

Повищих 5 пісень продаємо за $1.00.

6. Коляда, Гуцульське Різдво.
7. Пльис, Гуцульське Різдво.
8. Кругльик, Гуцульське Різдво.
9. Щедрівка, Гуцульське Різдво.

Повищі 4 пісні продаємо за $1.00.

Всі повищі пісні можна одержати в книгарні „Свободи". Висилаємо тільки по одержанню належитости.

"SVOBODA,"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

МОЛИТОВНИКИ.

АНГЕЛ ХРАНИТЕЛЬ в білій кавчуковій оправі з образцем по середині	$1.50
АНГЕЛ ХРАНИТЕЛЬ в мягкій шкіряній оправі	1.35
АНГЕЛ ХРАНИТЕЛЬ в гарній полотняній оправі	1.00
ВІРУЮ, новий український молитовник в чорній полотняній оправі	.75
ВІНОЧОК в шкіряній оправі. (Цей молитовник є малого формату для дітей)	.80
ВІНОЧОК в білій кавчуковій оправі з образцем по середині. (Цей молитовник є малого формату для дітей)	.90
ГОСТИНЕЦЬ в полотняній оправі	1.50
ПОМИЛУЙ НАС БОЖЕ, в білій кавчуковій оправі з образцем по середині	1.50
ПОМИЛУЙ НАС БОЖЕ, в чорній шкіряній мягкій оправі	1.35

Повищі молитовники є друковані звичайним друком, не церковним.

Замовлення разом з належитістю слати на адресу:

"SVOBODA,"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

КНИЖКИ ДЛЯ ЖІНОК, ЯКІ ХОЧУТЬ УЧИТИСЯ ВАРИТИ.

НОВА КУХНЯ вітамінова	$ .75
ДОМАШНЯ КУХНЯ, або як варити і печи	1.00
УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ КУХАР	1.00
УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКА КУХАРКА, практичні поради і пояснення в українській мові, як варити і печи на англійський спосіб	75

Замовлення разом з належитістю слати на адресу:

SVOBODA, P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

Проситься відділових секретарів присилати повідомлення про всякі збори принайменше один тиждень перед зборами.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Вільних Козаків, від. 316, повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в четвер, 14-го червня, точно в годині 8-мій ввечір. Обовязком є кождого члена прийти на піврічні збори. Комітет з ювилейного свята У. Н. С. здасть справоздання. На цих зборах вибереться обслугу до пікніку 1-го липня. Довгуючих членів проситься вирівнати вкладки, бо контр. комісія забере книжки до провірення. Членів, котрі забрали тікети на концерт, проситься принести за них гроші. Кождий член повинен на піврічні збори привести хоч одного нового члена до Тов. і У. Н. Союза. Тож користайте з нагоди поки час. Нові члени при вступі не платять за лікарські огляднии, а оплачує це У. Н. Союз. — Н. Кучмій, предс.; М. Гримарчук, кас.; В. Гурянський, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 372, повідомляє усіх своїх членів, що мітінг відбудеться в пятницю, 15. червня, в годині 7.30 ввечір. Просимо членів явитись на означений час. Довгуючих членів просимо прибути і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Секретар.

АЙРОНДЕКВІТ, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 289, повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в пятницю, 15 червня, в годині 7-мій ввечір, в Українській Гали на Норт Гудман. Проситься всіх членів прибути на ті збори, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючих членів проситься вирівнати свої вкладки, щоб ненаражуватись на суспензу. — Н. Головка, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 347, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 17. червня, в годині 2-гій пополудни, в гали де звичайно. Проситься всіх членів прийти на цей мітінг, бо контр. комісія здасть справоздання за шість місяців. Довгуючих членів проситься вирівнати свої вкладки, бо інакше наразяться на суспензу. — І. Гатала, пр.; С. Патея, кас.; Г. Тимчій, секр.

СТ. ДЖОЗЕФ, МО. Тов. Запорозька Січ, від. 355, повідомляє своїх членів і членниць, що піврічні збори відбудуться в неділю, 17-го червня, в годині 1-ій пополудни, в гали парохіяльній. Обовязком є кождого члена і членниці прибути на час, бо є важні справи до полагодження. Буде справоздання контр. комісії за пів рік, як також справа календаря У. Н. Союза на 1935 рік. Хто хоче змінити свою стару грамоту, нехай принесе її на мітінг. Взивається членів вписувати свої діти до У. Н. Союза. Не явившийся член чи членниця на ці збори підлягає карі після статута. — П. Рак, предс.; Ф. Солоний, кас.; П. Занько, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 252, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться 17-го червня, в годині 12:30 вполудне, при 1944 Вест Ірі вул. Проситься всіх членів прибути на цей мітінг, бо є багато нових справ до полагодження. — І. Магас, предс.; Н. Читвінський, секр.

КАНЗАС СИТІ, КАНЗ. Бр. св. Володимира, від. 323, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що піврічні збори відбудуться 17-го червня, в годині 2-ій пополудни, під ч. 38 Савт 5-та вул. Проситься членів прибути на збори, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих напоминається, щоб вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі поступиться після статута. Члени, котрі ще не виміняли своїх старих грамот, нехай принесуть їх на мітінг, бо чим скорше виміняють, тим ліпше для них. — Василь Феден, предс.; Петро Ярема, кас.; Дмитро Кархут, секр.

АКРОН, О. Бр. Сош. св. Духа, від. 295, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 17. червня, в годині 1-ій пополудни, в гали церковній. Буде справоздання урядників і контр. комісії за 6 місяців. Проситься членів придбати хоч по одному новому членови до У. Н. Союза і Братства, бо тепер є найліпша нагода. Вступ і лікарські огляднии безплатні. Напоминається довгуючих членів, щоб вирівнали свій довг, бо коли ні, то будуть суспендовані. Іл. Гурин, предс.; О. Цепко, кас.; П. Славич, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Сестр. Пр. Богородиці, від. 36, повідомляє своїх членниць, що мітінг відбудеться в суботу, 16. червня в годині 7-мій ввечір. Просимо прийти на означений час. Хто хотів би вступати до У. Н. Союза і нашого Сестрицтва, то просимо прийти на мітінг і дітей своїх приведіть та впишіть до У. Н. Союза. Напоминається довгуючих, щоб вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — О. Скробач, предс.; М. Мельник, кас.; С. Гунька, секр.

ЙОНГСТАВН, О. Бр. св. Петра і Павла, від. 274, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів і членниць, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 17. червня, в годині 2-гій пополудни. Обовязково кождий член має явитись на мітінг, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости на тім мітінгу, бо в противнім разі будуть суспендовані. Члени, котрі ще не змінили грамоти і підпишуть аплікацію на зміну своїх старих грамот на новий рід обезпечення, нехай принесуть на мітінг старі бо це є для вашого власного добра. Будемо приймати нових членів до Бр. і У. Н. Союза без оплати вступного і лікарських огляднии. Тому кождий член повинен привести свого знакомого і вписати до Союза. Член, котрий не явиться на мітінг, буде караний 50 ц., а урядник 1 дол. — Яків Петрич, предс.; Лукь Максимич, кас.; Теодор Сенедяк, секр.

ДЕСЛОДЖ, МО. Бр. св. О. Николая, від. 225, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 17-го червня, в годині 1-ій пополудні в гали церковній. Кождий член має явитись на цей мітінг, бо є важні справи. Кождий член має платити свої вкладки, бо секретар не буде ходити по хатах більше. Кождий член знає свій обовязок, бо інакше буде виключений з У. Н. Союза. — Я. Греськів, предс.; Ів. Була, кас.; О. Ковач, секр.

СТ. ЛУІС, МО. Бр. св. Володимира Вел., від. 179, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 17. червня, в годині 1-ій пополудни, в У. Н. Домі, 1523 Гікори вул. Проситься членів прибути на цей мітінг, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих членів напоминається, щоб вирівнали свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. Проситься членів родичів вписувати свої діти до У. Н. Союза. Члени, котрі ще не виміняли старих грамот, нехай принесуть їх на мітінг і виміняють, бо чим скорше, тим ліпше для члена. Не явившийся на цей мітінг член підлягає карі 50 ц., а урядник 1 дол. — Микола Тиміович, предс.; Мих. Стеців, секр. рекорд.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Івана Франка, від. 103, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться 16 червня, точно в годині 2.30 пополудні, в церковній галі на Скат вул. Напоминається всіх членів прийти точно на означений час. Член, котрий прийде запізно, не відбереться від нього вкладки і буде суспендований. Члени, котрі не записали свої діти на ювилейнім святі, нехай запишуть їх на цих зборах. Довгуючі члени, коли не являться на ці збори і не заплатять свій довг, напевно будуть суспендовані. — Т. Барсук, предс.; Андрій Гатала, заст. кас.; Мих. Кудринський, секр.

РОСФОРД, О. Бр. св. Михаїла, від. 235, подає до відома всім своїм членам, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 17. червня, в годині 2-гій пополудни, в гали У. Н. Дому. Контролюючи книжки за перший квартал, контр. комісія знайшла децо, на що хоче звернути увагу всіх членів, о можливо що і перевести відповідну ухвалу в тій справі, а це справа важна і відноситься до всіх членів. Точна присутність кождого члена є конечна. — Н. Проць, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 17 червня, в годині 2-гій пополудні в гали парохіяльній, 803 Фронт вул. Проситься членів прийти на час та вирівнати свої залеглости. Родичів проситься платити за свої діти кождого місяця. Тих членів, котрі ще не виміняли своїх старих грамот, проситься принести їх на мітінг або до секретаря. Позамісцевих членів просимо присилати свої вкладки на час, як також нехай пришлють свої старі грамоти до виміни. Коли член братства захорує, то має першого тижня повідомити відділового секретаря лікарською посвідкою, а друга посвідка має бути, коли член виздоровіється. Котрий з членів не буде придержуватись того, то не може упоминатись хорої запомоги. Н. Антонюк, пр.; А. Максимяк, кас.; Павло Лагоцький, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 17-го червня, зараз по відправі. Проситься членів прийти на час, бо маємо важні справи до вирішення. Довгуючих членів напоминається, щоби перед замкненням піврічного рахунку вирівнали свій довг. Також незабувайте, що нових членів принимаємо без оплати вступного до Бр. і У. Н. Союза. — Секретар.

ЛОРЕЙН, О. Тов. У. Н. Союза, від. 50, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться 17. червня, в годині 1-ій пополудни, в гали де звичайно. Контр. комісія здасть справоздання за пів року. — М. Шемчик.

НОРТУМБЕРЛЕНД, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 357, повідомляє, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 17. червня, в годині 1:30 пополудні, в домі під ч. 20 Кінг вул. На порядку нарад є важні справи. Членів, котрі хотять змінити свої старі грамоти, проситься принести їх на мітінг. Взивається членів прибути на час. — А. Возьний, секр.

АЛИКВІПА, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 120, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 17. червня, в Клюбі відділу 120, 216 — 6-та Еве, в годині 2-гій пополудни. Проситься членів прийти на час і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Будем принимати нових членів до Бр. без вступного, а до У. Н. Союза після літ. Не прибувший член на мітінг буде караний після статута. — Ів. Манастирський, пр.; Волод. Бараник, кас.; Мих. Бац, секр.

ГЕРКІМЕР, Н. Й. Відділ 192 повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться 17. червня, в У. Н. Домі. Проситься всіх місцевих і позамісцевих членів явитись на ці збори, а довгуючих просимо заплатити свої залеглости. Не явившийся член підлягає карі. — Микола Сичик, предс.; Мих. Крачківський, кас.; Мих. Конікевич, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 22, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 16. червня, в годині 8-мій ввечір, в льокали У. Д. Клюбу, 186 Бедфорд Еве. Обвязком є кождого члена явитись на цих зборах, бо є багато важних справ до вирішення, а головно справа злуки відділів і тому присутність усіх членів конечна. Довгуючі члени повинні вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Проситься усіх членів про приєднування нових членів, котрих принимається до Тов. без вступного, а до Союза після статута. Не явившийся член підлягає карі після статута. — М. Баглай, секр.

ГРЕЙТ МЕДОВС, Н. ДЖ. Тов. Любов, від. 143 повідомляє всіх членів, що піврічний мітінг відбудеться 17. червня, в годині 2-гій пополудни, в церковній гали. Проситься усіх членів прибути на цей мітінг, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Павло Ландяк, секр.

ПЛЕЙНС, ПА. Бр. св. Андрея, від. 48, повідомляє, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 17. червня, в годині 3-тій пополудни, в гали М. Негребецького, 84 Норт Рівер вул. Контрольори мають прийти годину скорше і сконтролювати книжки. Усі члени мають бути присутні, бо є важні справи до полагодження. Не явившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — Я. Мицьо, предс.; Я. Кривий, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться 17. червня, в годині 2-гій попол., в галі церковній, 47 Говп Еве. Повинністю є кождого члена прибути на збори, а особливо ті, що минувшого місяця були суспендовані, і заплатити свою належитість, то будуть приняті наново. — Н. Кузьма, предс.; М. Табачук, секр.

МЕНЗВІЛ, ПА. Піврічний мітінг Бр. св. Димитрія, від. 28, відбудеться в неділю, 17 червня, зараз по Сл. Божій. Кождий член має явитись і вирівнати свої вкладки, бо інакше поступиться з ним після статута. — Марко Шеремещак, предс.; Ілько Чуба, кас.; Михайло Кофлюк, секр.

ОБУРН, Н. Й. Тов. Запорозька Січ, від. 283, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 17. червня, в годині 2-гій пополудни у власнім домі. Повинністю є кождого члена прибути на піврічні збори і на означений час, бо є дуже важні справи до полагодження. Котрий член без причини не явиться на збори заплатить кару після статута Тов. — Гр. Мулик, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 17. червня, в годині 2-гій пополудни, в гали У. Н. Дому, 237 Говп Еве. Контр. комісія здасть звіт за пів року. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости. Взиваємо тих членів, котрих діти ще не є членами У. Н. Союза, щоб вписали свої діти, а тих Українців і Українок, котрі неналежать до такої великої і сильної організації, якою є У. Н. Союз, взиваємо прийти та вписатися в члени, а колись будете з приємністю споминати ту хвилю, коли ви вписалися в члени, бо є багато випадків, де остається жінка з дітьми, або чоловік без жінки з малими дітьми, а великим довгом, бо не подбали та не вступили до своєї організації, щоби вразі випадку хоч довгу не робити. Тому усі як один, хто ще не є членом, прийдіть в неділю та впишіться в члени У. Н. Союза. — Вас. Юсипчук, пр.; П. Головачук, кас.; М. Федорів, секр. фін.

ГЕЙСТІНГС ОН ГУДСОН, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 6, повідомляє усіх своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться в пятницю, 15. червня, в годині 8-ій ввечір, в товариськім домі, 410 Ворбуртон Еве. Проситься усіх членів явитись на цей мітінг, бо є багато справ до полагодження. Проситься усіх членів вирівнати свої залеглі вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані, бо в тов. касі готівки нема, щоб дальше тих членів з залеглими вкладками придержувати в Союзі. Проситься виміновати старі грамоти на нові, заки ще час, щоб пізніше не було нарікань. — Стефан Коник, гол.; Андрій Вовк, секр.

ДЖОЛІЄТ, ІЛЛ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 111, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться 17. червня, в годині 2-гій пополудни, під ч. 418 Вілямсон Еве. Проситься усіх членів явитись на означений час, бо є важні справи до полагодження. — І. Федак, предс.; М. Белеговський, кас.; Василь Гуцул, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Місячні збори Бр. св. Георгія, від. 239, відбудуться в суботу, 16. червня, точно в годині 8-мій ввечір, в домі Горожан, 847 Н. Френклін вул. Усі довгуючі члени, як і всі бажаючі виміняти старі грамоти на нові і нові члени, хай зголосяться у секретаря між год. 6—8. Пригадуємо усім членам постанову Братства, що члени довгуючі два місяці, будуть суспендовані. Рівнож просимо членів Цеплана, Хруня, Дідика і Дешового принести до провірки свої платничі книжки. В год. 9-тій ввечір секретар пояснить членам зарядження Голов. Уряду відносно обезпечення в молодечім відділі, справу виміни грамот, позички на нові грамоти та закони постанови стейту Пенсилвенія щодо неповнолітніх дітей та спадкоємців взагалі. — Уряд.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє усіх своїх членів, що через літню пору мітінги будуть відбуватись в суботу. Цей піврічний мітінг відбудеться 16. червня, в годині 7-мій ввечір, в У. Н. Домі, 847 Н. Френклин вул. Проситься усіх членів прибути на цей мітінг, бо маємо справи до полагодження. Члени, котрі хотілиб отримати календар У. Н. Союза на 1935 рік, нехай зголосяться до відділового секретаря найдальше до 18 ц. м. Довгуючих членів проситься вирівнати свої належитости. На мітінгу будемо принимати нових членів до Тов. і У. Н. Союза. Кождий член повинен привести нового члена. — Р. Карбівник, пр.; Петро Семків, кас.; Ілько Савчин, секр.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. Бр. св. О. Николая, від. 5, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів і членниць, що піврічні збори відбудуться в суботу, 16. червня, в годині 7:30 ввечір, в сали Чеського Нар. Дому, 29-19 — 24 Евеня. Проситься конечно прибути на ті збори, бо є важні справи до полагодження. Пригадується вам, щоб ви привели з собою на збори своїх знакомих і вписали їх в члени У. Н. Союза. Члени, котрі ще не змінили своїх старих грамот, нехай змінять тепер, щоб не було запізно. Котрих членів діти ще не є в У. Н. Союзі, проситься вписати їх на цих зборах. Довгуючих членів напоминається, щоб вирівнали свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. Не явившийся на ці збори член чи урядник підлягає карі після статута. — І. Сидор, предс.; С. Кривень, кас.; П. Баринич, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 16. червня, в годині 6-тій ввечір. Проситься членів прибути на час, бо є дуже важні справи до полагодження. Довгуючі члени обовязані прийти на ці збори і заплатити свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. Члени, котрі бажають календаря У. Н. Союза на 1935 рік, мають зголоситися і подати своє імя цего місяця, бо на другий місяць буде уже запізно. Котрі члени бажають змінити старі грамоти на нові, то зволять принести старі грамоти на ці збори. Родичі, котрих діти ще не вписані до У. Н. Союза, повинні задля їх власного добра вписати на цих зборах. Хто з членів має знайомих, то нехай приведе їх на ці збори і впише в члени У. Н. Союза, а за те отримає нагороду з гол. канцелярії У. Н. Союза. Збори відбудуться в гали церковній, 127 Парк вул. — Н. Плуговський, предс.; В. Колесняк, кас.; Я. Децембер, секр.

ГУДСОН, Н. Й. Бр. св. Йосафата, від. 273, повідомляє усіх своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 17-го червня, в годині 1-ій, по Сл. Божій, в гали парафіяльній. Обовязком є кождого члена явитись на означений час, бо є важні справи до вирішення. Пригадуємо членам, що кампанія за новими членами кінчиться, тому просимо привести нових членів до нашого Братства і У. Н. Союза. Напоминається членів, щоби вирівнали свої залеглости. Не явившийся член на цей мітінг підлягає карі 1 доляра. — Стах Козуб, предс.; І. Рейтаровський, кас.; Т. Долинський, секр.

МЕНВІЛ, Р. АЙ. Тов. ім. М. Драгоманова, від. 181, повідомляє усіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що спеціяльний мітінг відбудеться в суботу, 16-го червня, в годині 2-гій пополудни, в У. Н. Домі. Тому, що на піврічний мітінг багато членів не прибуло і не можна було справи рішати, тому проситься усіх членів прибути на цей мітінг в означений час. Не явившийся член підлягає карі після ухвали. Хто з членів хоче виміняти стару грамоту, нехай принесе її на мітінг. — Н. Шпак, предс.; М. Кльован, кас.; Ю. Бурак, секр.

ПОРТ ДЖЕРВІС, Н. Й. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 198, повідомляє усіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінг відбудеться 17. червня, в годині 1-ій пополудни в Дионізія Голода при Гомсон вул. Обовязком є кождого члена бути присутним на тім мітінгу. Задовжені члени, коли не вирівнають своїх залеглостей на піврічнім мітінгу, будуть суспендовані, бо бр. каса є вичерпана і більше за нікого вкладок не може платити. Грамоти до виміни треба принести на мітінг. — О. Сидор, предс.; Гр. Лисяк, кас.; В. Погорілка, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Бр. св. Володимира, від. 105, повідомляє усіх своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 17 червня, в годині 3-тій пополудни. Обовязком є кождого члена прийти на цей мітінг і вислухати справоздання контр. комісії за пів року. Члени, котрі ще не виміняли своєї старої грамоти, нехай принесуть її на мітінг. — Ст. Слободян, предс.; Ст. Крайняк, кас.; Ст. Борис, секр.

ГЕЙЗЕЛТОН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 85, повідомляє усіх своїх членів, що звичайний мітінг відбудеться в неділю, 17 червня, в годині 1-ій пополудни, в гали, де звичайно. Усі члени повинні явитись і заплатити свої місячні вкладки. Довгуючі члени нехай прийдуть і вирівнають свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. — С. Ганинський, рек. секр.

ВИЛКС-БЕРРІ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 99, повідомляє усіх своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 17 червня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній. Кождий член, хоч і має заплачену вкладку, має прийти обовязково на піврічний мітінг, бо буде справоздання контр. комісії і ювилейного комітету. Не явившийся член підлягає карі після відділового статута. — Петро Герман, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. Усп. Пресв. Богородиці, від. 123, повідомляє усіх своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 17. червня, в церковній гали, зараз по Сл. Божій. Проситься усіх членів явитись на мітінг, бо є важні справи до обговорення. Довгуючих членів проситься вирівнати свій довг цего місяця, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Гр. Мрикало, секр.

БОФАЛО, Н. Й. Бр. св. Николая, від 127, повідомляє членів, що мітінг відбудеться в неділю, 17-го червня, по Сл. Божій. На мітінг повинні явитись усі члени бо є важні справи до вирішення. — П. Володка, секр.

АЛТУНА, ПА. Бр. Неп. Зач. Пр. Богородиці, від. 145, повідомляє своїх членів, що через перешкоду піврічний мітінг відложений з 17-го на 24-го червня, в гали церковній, в годині 2-гій пополудни. Проситься членів прибути на мітінг, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати залеглий довг. — А. Лаврук, предс.; Гр. Сеньків, кас.; І. Олексин, секр.

ФОРД СИТІ, ПА. Тов. Зап. Січ, від. 61, повідомляє усіх своїх членів і членниць, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 17. червня, в годині 2-гій пополудни. Урядники і контр. комісія здадуть звіт за пів року. Обовязком є кождого члена бути присутним на тім мітінгу, бо будеться ухвалювати, коли маємо відсвяткувати 40-літній ювилей У. Н. Союза, будеться вибирати господаря дому. — Мих. Личак, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє, що місячні збори відбудуться в суботу, 16. червня, точно в годині 8-ій ввечір, в У. Н. Домі, 217 Іст 6-та вул. Проситься кождого члена прибути і вирівнати свої вкладки. Члени, котрі ще не перейшли зі старого на новий рід обезпечення, зволять принести старі грамоти на збори і переписатись. Кождий член У. Н. Союза повинен вписати свої діти до У. Н. Союза, бо так приказує наш обовязок в 40-літний ювилей У. Н. Союза. Кождий член повинен постаратись привести нових членів, бо будемо принимати до У. Н. Союза і до Братства без оплати вступного. Не явившийся на збори член підлягає карі після статута. — Антин Карпович, рек. секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ мужчини в літах від 40 до 50, котрий має троха грошей до зачаття фармерського бізнесу. Прошу голоситися до: 137

Mrs. A. DERENISKI,
SUGAR GROVE, PA.

ПОШУКУЮ женщини до заряду дому у віці 40—50 літ, може бути з одною дитиною. В мене є хлопець 16-літний. Платня після умови. Голоситися до: 136-41

JOHN KOSTIW,
Box 9, Richeyville, Pa.

ДОБРА НАГОДА ДЛЯ СКОРОГО КУПЦЯ.

На продаж РЕСТАВРАНТ, БІР-ГАРДЕН і ПУЛ-РУМ. Є 5 кімнат до мешкання. Бизнес при залізничій стації і „бос термінал". Бизнес добрий, таний рент, „ліс" є ще на 3 роки. З дуже важної причини змушений продати ще цего місяця. 134-7

NICKS DEPOT LUNCH,
16 Railroad Ave., Babylon, L. I., N. Y.
Tel.: Babylon 1286.
Николай Цимбалістий, властитель.

НЕЗАГНУЗДАНИЙ ТАРЗАН.

Тарзанови не треба було аж доказу зі зломаної ворожої рушниці, або розірваної й кроваво опосоченої шальки, щоб догадатися, хто доконав цього страшного й безпотрібного злочину.

На хвилю він надіявся, що зчорнілий труп це не було тіло його дружини. Але коли він пізнав перстені на її пальцях, то тоді навіть останній промінчик надії пропав.

У мовчаливім пошанівку й любови він поховав звуглене тіло на малім городці, що колись був гордістю його дружини. Коло неї він похоронив вояків, котрі віддали своє життя за свою пані.

Потім він шукав дальших знаків, які могли би вказати йому понад усякий сумнів, хто доконав цих жорстокостей у його неприявності. Ці знаки він знайшов на відзнаках кільканацятьох убитих жовнірів.